

«La dona té un futur brillant en el món de la pagesia»

Ester Gomis, pagesa i emprenedora, defensa que l'agricultura no és exclusivament d'homes

Ester Gomis, pagesa i emprenedora, durant l'entrevista | Jonathan Oca

Per celebrar el Dia Internacional de la Dona Rural, **NacióDigital** parla amb Ester Gomis, pagesa i emprenedora. És filla de pagesos i de Vilallonga del Camp. No sempre s'ha dedicat a l'agricultura, primer va passar pel món de la indústria. Ara és una ferma defensora de la pagesia i del paper rellevant que hi té la dona. Destaca que la dona és clau per a l'agricultura del present i del futur perquè li pot donar un enfocament diferent que els homes. Treballa de valent per tirar endavant la marca pròpia Ca Rosset, enmig d'un món on encara hi ha reticències per part dels homes.

- Com està el món de la pagesia actualment?

- Doncs està molt envellit perquè no hi ha regeneració i això no es produeix perquè el pagès no es guanya la vida. Conec molts joves que tenen ganes de ser pagesos però que a l'hora de rendibilitzar els diners, doncs no es guanyen la vida. Hi ha uns preus molts baixos, vergonyants, i que no acompanyen tota la feina que fa un pagès. I per això, no s'hi dediquen. Un exemple clar és el que passa enguany amb l'avellana, estem gairebé a la ruïna, primer per mala collita i a més, un preu molt baix, que ens està matant.

- I la dona, quin paper hi té en la pagesia?

- Doncs jo veig que la dona en el món de la pagesia té un futur brillant, hi serà perquè és necessària i si no hi ha la dona, portant terres i fent la feina de pagesa, no hi haurà futur. El futur el veig molt prometedor perquè amb les dones es pot tenir una visió una mica diferent que la dels homes. Aquest enfocament diferent ens ajudarà a trobar noves sortides, a fer coses que no s'havien fet fins ara. En l'actualitat encara costa molt ser pagesa però ara estem sortint tot un munt de dones que estem picant fort per quedar-nos.

- La pagesia és un món d'homes?

- No, el món és un món d'homes i de dones, ja que som el 50% de la població. Simplement només cal que les dones ens ho creguem, que hi hem de ser i que podem fer el mateix que els homes. No cal tenir una expertesa diferent, només cal que ens ho creguem i que ho fem.

- Què es necessita perquè la dona pugui fer aquest pas endavant?

- Els homes s'han de feminitzar, és a dir, han d'entrar en rols de dona i s'han de posar les piles. Han d'entendre que han d'estar tant a fora de l'explotació com a dins de casa perquè en l'actualitat, les dones estan a casa, a la finca, al despatx i també estan cuidant els pares. Tot això recau sobre les seves espatlles. Els homes han d'aprendre que també han de prendre part d'aquestes feines, no són exclusivament per a les dones, qualsevol ho pot fer.

"Els homes s'han de feminitzar, és a dir, han d'entrar en rols de dona i s'han de posar les piles"

- Hi ha molts més homes que dones en càrrecs de responsabilitat en associacions o sindicats que defensen la terra i la pagesia.

- Moltes vegades he dit que perquè les dones estiguin en llocs com Unió de Pagesos, o en llocs més claus, hi ha d'haver algú que s'encarregui de les feines que estava fent aquella dona. La cosa està clara. Fins que l'home no faci aquest gir, la dona no podrà sortir de casa perquè no hi ha més mans, això és així. Però crec que s'entendrà i que ara ja es comença a entendre que hi ha homes que serveixen molt per anar al capdavant d'institucions però que hi ha dones que també i ens ho hem de repartir. Si voleu que hi hagi paritat, hi ha d'haver paritat a tot arreu. Les dones tenen complicat poder entrar en una junta, no perquè no t'hi deixin entrar, sinó perquè no tenen temps. Els homes han de fer les feines que ens han tocat i que no són exclusivament nostres.

Ester Gomis, pagesa i emprenedora, durant l'entrevista Foto: Jonathan Oca

- De quin termini estaríem parlant perquè això fes el gir que necessita?

- Els homes moderns, que dic jo, ja ho entenen i per tant, crec que en cinc o sis anys hi haurà un gran canvi. A poc a poc, però, la societat també ha d'anar avançant, no només en l'agricultura, sinó en general. L'home ha d'ocupar espais que fins ara només eren femenins. Jo reconec que no soc una bona mestressa de casa, soc un desastre. En canvi, la meua parella és fantàstic i sap fer les coses molt millor que jo. Jo en faig millor unes altres. Perquè jo sigui una dona no vol dir que m'hagi de quedar a casa fent les coses i fent-les malament. Doncs potser puc fer les coses millor, però en un altre àmbit.

- És difícil ser pagesa?

- Encara hi ha reticències però has d'aprendre a tirar-te-les a l'esquena perquè al final, tu tens la teva explotació i la feina la fas tu. El que diguin els altres, francament, no importa. El que fa gràcia és el que em passa a vegades, ara menys però. Hi ha homes que quan em veuen amb el tractor em demanen si el condueixo jo i diuen que no s'ho pensaven. Doncs sí, tinc dues mans, dos peus i ho sabem fer. A més portar el tractor és molt més fàcil que un cotxe. Potser l'única cosa que em falta en l'agricultura és aquella força que tenen els homes però bé, no hi ha problema, pots tenir una maquinària que et faci aquesta força o contractar algú perquè la faci. A banda d'això, les dones poden fer la feina perfectament.

"Encara hi ha reticències però has d'aprendre a tirar-te-

---

les a l'esquena perquè al final, tu tens la teva explotació i la feina la fas tu."

- Hi ha mesures des d'Agricultura per fomentar que hi hagi més dones que s'hi dediquin?

- Sí, ja hi ha mesures discriminatòries en positiu, que encara són molt necessàries i fins que no hi hagi realment un 50-50, crec que hi han de ser. És una forma d'ajudar a les dones a poder entrar amb força en l'agricultura.

- La situació de la dona, en la pagesia, deu estar generalitzada a tota Catalunya.

- A tot arreu és igual. Estic en grup que es diu "Dones del món rural", que d'aquí a poc ens constituïrem en associació, per lluitar per la igualtat de la dona en el món rural. Aquí veig que a Girona, Barcelona i Lleida la situació és la mateixa. El que sí que m'he adonat és que tenim un tarannà similar i amb aquesta associació estem veient que hi ha dones fantàstiques que desconeixíem, amb projectes meravellosos i que funcionen.

Ester Gomis, pagesa i emprenedora, durant l'entrevista Foto: Jonathan Oca

- El suport entre les dones pageses és primordial per avançar?

- És bàsic. La unió fa la força. Ens va molt bé el suport que ens proporcionem. Fa poc es va fer una sortida on dones de Girona van anar a les Terres de l'Ebre i després van anar pujant. Van conèixer un món diferent, ja que elles estan entre muntanyes, amb animals i aquí no hi ha tantes

bèsties, però van descobrir una verema, com es plegaven les avellanes, com s'anava a l'ametlla. Quan les vàrem rebre ens vam adonar que fem la nostra feina molt bé, que ho tenim molt bonic i que som fantàstiques. No ens ho diem prou, el problema està en el fet que no ens ho creiem prou.

- Els preus baixos, com comentava, estan sentenciant-los. Com poden tirar endavant?

- És complicat sobreviure quan fas una feina i no et paguen bé per fer-la. Estem en un moment en el qual els pagesos, el cost que tenim nosaltres en fer un producte bo i de qualitat no s'està veient recompensat. La gent que és consumidora primer mira preu, i entenc que ho han de fer si no tenen diners, però quan van a comprar un mòbil no es pregunten si val 200 o 300 euros. En canvi, quan dius que una garrafa d'oli val 30 euros, ho veuen car. Doncs, així estem. Ara bé, la gent ha d'escollir quin tipus de producte vol. El que està clar és que si no estem per l'agricultura, pels productors i no respectem el treball dels pagesos, ens trobarem que no hi haurà agricultura i la que hi hagi, serà de grans empreses que explotaran certes terres i varietats velles i autòctones deixaran d'existir.

- Ara la gent mira molt més el preu que abans?

- És normal, si la gent cobra 1.000 euros i en paga més de 500 d'hipoteca, doncs com no t'ho has de mirar? Però per això s'ha de veure quina solució hi trobem. Potser el que falta és una mica més de promoció o més acció per part de diferents administracions, institucions i associacions.